

Meningen over sprinklerinstallaties

Verzekeraars,
brandweer, project-
ontwikkelaars,
architecten,
ingenieurs,
gemeentelijke
overheden:
hoe denken zij over
sprinklers?

Brandveiligheid, een hot item

Het onderwerp 'brandveiligheid' stond de afgelopen jaren meer dan ooit in de belangstelling. Zeker ook door de indringende gebeurtenissen in Enschede en Volendam werd bijna iedereen in Nederland geconfronteerd met de gevolgen van brand. Heeft deze publiciteitsgolf ook invloed gehad op de visie van de personen die beroepshalve met brandveiligheid te maken hebben? Hoe denken verzekeraars, brandweermedewerkers, projectontwikkelaars, architecten en milieu-/handhavings-ambtenaren over brandveiligheid, en dan met name over sprinklerinstallaties? Zijn ze er in de loop van de jaren anders over gaan denken? Waar komen sprinklerinstallaties bij uitstek in beeld? Hoe zit het met de kosten? En wat betekenen sprinklers voor de verzekeringspremies?

Met een schriftelijke enquête en mondelinge interviews zijn antwoorden gezocht op deze en andere vragen. Bovendien worden in dit boekje 'harde cijfers' gepresenteerd: statistische gegevens over brandveiligheid en sprinklers, zo mogelijk vergeleken met de cijfers van eerdere jaren.

Wie zijn ondervraagd?

Voor de schriftelijke enquête zijn 2.402 formulieren met 14 vragen en 13 stellingen verzonden. Hiervan zijn er 767 ingevuld terugontvangen, een response van 31,9%.

Daarnaast zijn twaalf brandweer- en verzekeringsfunctionarissen mondeling geïnterviewd.

Doelgroep	Terugontvangen formulieren	Percentage
Opdrachtgevers/Projectontwikkelaars	25	(43,1%)
Architecten/Ontwerpbureaus	119	(22,7%)
Technisch adviesbureaus	18	(33,3%)
Brandweer	343	(35,5%)
Gemeentelijke Overheden	146	(31,8%)
Verzekeraars	15	(25,0%)
Bedrijfsbrandweer	89	(31,8%)

2

Vragen en antwoorden

Schenkt u meer aandacht aan brandpreventie in bedrijfspanden dan 5 jaar geleden?

Een groot deel van de respondenten antwoordt hier met 'veel meer aandacht' of 'iets meer aandacht'. Bij verzekeraars, brandweer en gemeentelijke overheden scoort 'veel meer aandacht' rond 40%.

Hoe belangrijk vindt u sprinklerinstallaties bij brandbeveiliging in bedrijfspanden op een schaal van 1 tot en met 10?

Verzekeraars scoren gemiddeld het hoogst (8,4) en architecten het laagst (6,3). Hoe meer ervaring men met sprinklers heeft, des

te hoger blijkt de waardering. Lage cijfers (een 5 of minder) hangen vooral samen met het kostenaspect en de mogelijkheid van andere preventie-maatregelen.

Hoe oordeelt u over het algemeen

over de werking van sprinklerinstallaties?

Van bijna alle doelgroepen kiest een grote meerderheid voor 'zeer goed' (de hoogst mogelijke waardering) of 'goed'. Alleen bij de architecten is het percentage 'slechts' 49,2%. Opvallend is het hoge percentage 'geen mening' bij architecten (17,9%) en gemeente-ambtenaren (18,4%).

Vindt u dat sprinklerinstallaties in Nederland

voldoende worden toegepast?

Veel ervaring met sprinklers gaat vaak samen met de mening dat er meer sprinklers moeten worden geïnstalleerd. Ook hier zien we een groot percentage architecten in het rijtje 'weet niet':

Doelgroepen	Ja	Nee	Weet niet
Opdrachtgevers/projectontwikkelaars	45,8%	29,2%	25,0%
Architecten/ontwerpbureaus	18,8%	26,8%	54,5%
Technisch adviesbureaus	23,5%	29,4%	47,1%
Brandweer	18,3%	61,9%	19,9%
Gemeentelijke overheden	20,1%	41,0%	38,8%
Verzekeringsmaatschappijen	21,4%	64,3%	14,3%
Bedrijfsbrandweer	11,8%	44,7%	43,4%

Over de reden waarom sprinklers niet voldoende worden toegepast zijn de ondervraagden het roerend eens: de kosten. Daarnaast speelt volgens de meeste doelgroepen ook mee dat er onvoldoende aandacht aan brandpreventie wordt geschonken. Met name architecten halen vaak de kans op waterschade aan.

Is uw mening ten aanzien van sprinklerinstallaties

in de afgelopen 5 jaar veranderd?

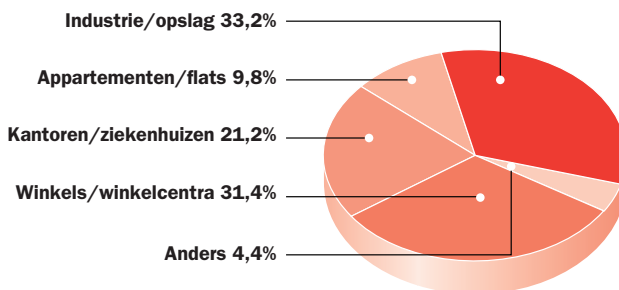
Alles overziend heeft er geen aardverschuiving plaatsgevonden. Bij technisch adviesbureaus, projectontwikkelaars en brandweer zijn de meningen het vaakst in positieve zin bijgesteld (in 20% van de gevallen), bij architecten en bedrijfsbrandweer het minst (ca. 12%). Bij respondenten die negatiever zijn gaan denken speelde meer dan eens de procedure rond de certificering een rol. Die werd als 'te bureaucratisch' ervaren.

In welke objecten zouden volgens u sprinklerinstallaties

meer toegepast moeten worden?

De meningen lopen van doelgroep tot doelgroep niet sterk uiteen. Alleen brandweer en projectontwikkelaars noemen meer dan gemiddeld appartementen en woningen.

Het overzicht:

Welke rol spelen sprinklerinstallaties volgens u

bij de toetsing van bouw- en vergunningaanvragen?

De meeste doelgroepen kennen een redelijk grote rol toe aan sprinklerinstallaties toe. Alleen ... de brandweer (de toetsers dus) en de gemeente-ambtenaren (de vergunningverleners) denken er anders over. Rond de 40% van deze twee groepen ziet nauwelijks een rol weggelegd voor sprinklers.

Stellingen en reacties

Een grote meerderheid beaamt de stelling **Sprinklerinstallaties voorkomen grote materiële brandschade**. Van de verzekeraars en brandweer zelfs 92,9% en 88,8%.

Met de stelling **De kosten van sprinklerinstallaties wegen op tegen het risico van grote brandschade** is de meerderheid van alle groepen het helemaal of deels eens. Bij brandweer en verzekeraars gaat het zelfs om een meerderheid van zo'n 75%.

Binnen alle doelgroepen is tussen 60% en 70% het eens met de stelling **Sprinklerinstallaties voorkomen slachtoffers**.

Meer dan 50% binnen alle doelgroepen is het eens met de stelling **Door toepassing van sprinklerinstallaties kunnen de verzekeringspremies drastisch worden verlaagd**. Heel belangrijk op dit punt: 64,3% van de verzekeraars zegt: "Mee eens".

Heel interessant is natuurlijk de mening van architecten over de stelling **Sprinklerinstallaties passen niet goed in het interieur van veel gebouwen**. Het blijkt geen eensluidend oordeel te zijn: 41,4% is het oneens met de stelling, terwijl ruim 30% de stelling juist onderschrijft.

Vooraf de doelgroepen die meer ervaring met sprinklerinstallaties hebben, zijn het eerder eens met de stelling **Sprinklerinstallaties moeten leiden tot een reductie van brandwerendheidseisen**. Uit deze categorie zegt 59,3% "Ja!".

Het gestelde 'vooroordeel' **Een sprinklerinstallatie treedt in werking zodra er rook is**, bestaat bij de meeste doelgroepen niet (meer).

Bij de respondenten met 'sprinkler-ervaring' is zelfs 91,3% het deels of helemaal niet met deze stelling eens. Daarentegen kiest 24,3% van de architecten voor 'neutraal'.

Met name de projectontwikkelaars (88,5%), brandweer (82,4%) en verzekeraars (78,5%) zijn het niet eens met de stelling **Sprinklerinstallaties treden vaak zonder aanwijsbare reden in werking.**

Bij de architecten is dit percentage slechts 44,4%. Respondenten zonder ervaring kiezen vaak voor 'neutraal' (43,9%).

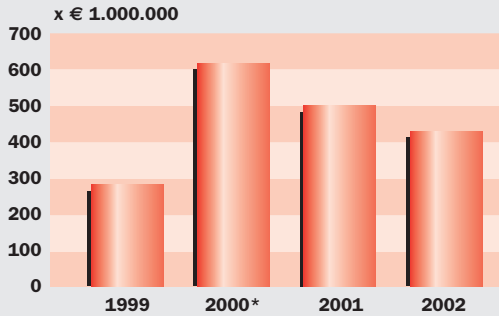
Feiten en cijfers over brandbeveiliging en sprinklers

De toegenomen belangstelling voor brandveiligheid in Nederland heeft ook installateurs aangetrokken die niet erkend zijn door het Nationaal Centrum voor Preventie (NCP). Het gevolg hiervan is dat in een aantal gevallen niet-gecertificeerde installaties zijn gerealiseerd, waardoor brandmelding te laat of helemaal niet functioneerde en sprinklerinstallaties niet of te laat in werking traden.

In Nederland wordt 60% van alle brandschade veroorzaakt door slechts 0,5% van alle branden.

Uit onderzoek naar grote branden is gebleken dat de vergunning in slechts 30% van de gevallen in orde was.

In 2001 bleek uit een inspectie van het ministerie van VROM dat het bouwtoezicht bij de meerderheid van de gemeenten matig is, bij een kwart zelfs onvoldoende.

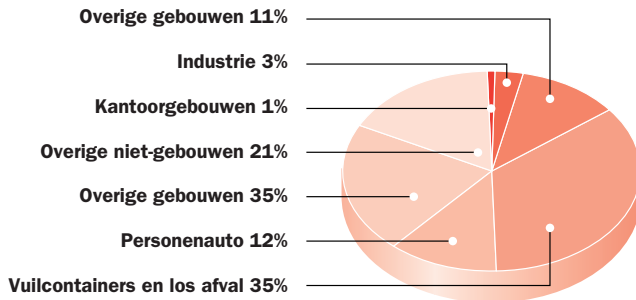

Totale brandschade in niet-gesprinklerde objecten in Nederland (door branden met schade van meer dan 1 miljoen euro)

*exclusief de vuurwerkkramp in Enschede.

(Bron: Brandbrief van het Verbond van Verzekeraars)

Volgens het rapport 'Staat van de Handhaving' (april 2003) schieten veel gemeenten tekort bij het verlenen en handhaven van vergunningen.

Verdeling van branden naar object in 2001

(Bron: CBS)

Naar schatting zijn er in 2001 wereldwijd zo'n 70 miljoen sprinklers geïnstalleerd, waarvan ongeveer 500.000 in de Benelux.

In de Verenigde Staten zijn in gebouwen met een hoog risico sprinklerinstallaties vaak verplicht; ongeveer 90% van de hotels en motels in de VS is gesprinklerd.

Sommige Amerikaanse staten bieden universiteiten leningen met lage rentes aan ten behoeve van de installatie van sprinklers.

Naar verwachting zal het percentage woningen met sprinklers in Amerika de komende jaren sterk stijgen.

In Duitsland mogen 'ongesprinklerde' winkels een compartimentsgrootte hebben van 5.000 m²; mét sprinklerinstallatie wordt dat 10.000 m².

Duits onderzoek in opdracht van het Verband der Sachversicherer leert dat 60% van de branden in gesprinklerde gebouwen wordt geblust door één of twee sprinklers.

In België kampt de brandweer bij 80% van de grote industriebranden met een tekort aan water.

Gesprinklerde compartimenten mogen in België bijna drie keer zo groot zijn als niet-gesprinklerde, met een maximum van 30.000 m².

Conclusies

Beoordeling: positief ...

De doelgroepen oordelen over het algemeen positief over sprinklerinstallaties, met name brandweer en verzekeraars. Hoe meer ervaring met sprinklerinstallaties, hoe positiever erover geoordeeld wordt. Architecten antwoorden vaak 'neutraal'. Een kwestie van onvoldoende kennis van brandpreventie en sprinklerinstallaties?

Bij brandweer en verzekeraars bestaat in elk geval meer dan eens de indruk dat architecten op dit gebied een achterstand hebben. Binnen deze doelgroep denkt nog zo'n 20% dat een sprinklerinstallatie in werking treedt zodra er rook is.

... en steeds positiever

Met name bij brandweer, projectontwikkelaars en technisch adviesbureaus zijn de meningen over sprinklers regelmatig in positieve zin bijgesteld. De verbeterde technieken, de beheersbaarheid van de brand en de certificering speelden hierbij een rol. Aan de andere kant wordt door sommige verzekeraars en brandweerfunctionarissen de certificering als onduidelijk en té bureaucratisch ervaren. Vooral in de interviews kwam een voorkeur voor Amerikaanse (NFPA/FM) of Europese (CEA) voorschriften naar voren.

Graag meer sprinklerinstallaties. En waar?

Verzekeraars en brandweer vinden dat sprinklerinstallaties in Nederland niet voldoende worden toegepast. Maar de brandweer vindt niet dat ze op basis van de huidige regelgeving eisen kan stellen. De meeste respondenten vinden dat sprinklerinstallaties meer moeten worden toegepast in de industrie en in opslag, vanwege de hoge risico's. Ook winkels en winkelcentra worden vaak genoemd, omdat

hier veel mensen komen. Appartementen en flats worden vaak door de brandweer en projectontwikkelaars aangegeven.

Kosten en kortingen

Het kostenaspect is de belangrijkste reden om sprinklerinstallaties niet toe te passen. Na de grote schades van de afgelopen jaren eisen verzekeraars echter steeds vaker sprinklerinstallaties. Door de hogere kortingen op de premies worden sprinklerinstallaties voor bedrijven aantrekkelijker.

Alternatieven?

Uit de interviews blijkt dat verzekeraars andere preventiemiddelen niet als een alternatief zien voor sprinklers, omdat sprinklerinstallaties als enige de brand melden én blussen.

10

Nauwelijks nog vooroordelen, maar ...

... nog steeds bestaat bij een aanzienlijk percentage van de respondenten de indruk dat sprinklers veel meer waterschade veroorzaken dan andere waterblusmiddelen. **Onderzoeken hebben aangetoond dat sprinklers naar verhouding minder bluswater nodig hebben.**

... nog steeds is een groot deel van de respondenten van mening dat sprinklers veel hogere kosten met zich meebrengen dan andere blussystemen. **Het is bewezen dat de kosten van sprinklers opwegen tegen het risico van grote brandschade.**

... nog steeds beschouwt een aantal respondenten sprinklers als storende elementen in het interieur. **Met behoud van alle functionaliteiten kunnen sprinklers 'onzichtbaar' worden geïnstalleerd.**

Vereniging Sprinkler Installateurs • Postbus 12 • 3740 AA Baarn

Telefoon 035-5427530 • Fax 035-5427630

E-mail vsi@hetbranchebureau.nl • www.sprinkler.nl

VERENIGING SPRINKLER INSTALLATEURS